

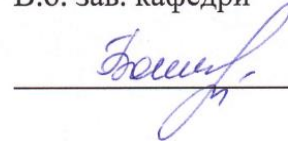
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри економіки

Протокол № 2 від "03.09" 2018 р.

В.о. зав. кафедри

Ю.Г. Бочарова

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«Економічний аналіз»
(денна форма навчання)

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 4

Розробник: Москаленко К.С.
асист. кафедри економіки

2018 – 2019 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова для студентів напрямку підготовки 051 «Економіка»
Семестр (осінній / весняний)	весняний
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	3
Лекції, годин	34
Практичні / семінарські, годин	17
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	99
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	3
самостійної роботи студента	
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Ціль – формування системи знань щодо комплексного дослідження зміни та розвитку економічних явищ і процесів та практичних навичок виявлення внутрішніх резервів раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів для забезпечення цільового управління ними.

Завдання: формування знань щодо предмету, об'єкту і завдань економічного аналізу, його видів та інформаційного забезпечення; оволодіння загальними методами і методичними прийомами економічного аналізу; опанування методиками фінансового аналізу; набуття вмінь аналізу майна (капіталу) підприємства, його ліквідності і платоспроможності, фінансової стійкості і ділової активності; набуття навичок аналізу фінансових результатів діяльності підприємства, діагностики ймовірності його банкрутства; набуття вмінь загального оцінювання і прогнозування фінансового стану підприємства; оволодіння методиками управлінського аналізу; набуття навичок діагностики виробництва і реалізації продукції підприємства, використання його економічних ресурсів і витратності діяльності; формування навичок виявлення резервів діяльності підприємства та визначення умов їх використання.

Предмет: причинно-наслідкові зв'язки і залежності економічних явищ і процесів, що формують результати діяльності суб'єктів господарювання.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу

Тема 2. Метод і методичні прийоми економічного аналізу

Тема 3. Види аналізу та його інформаційне забезпечення

Тема 4. Загальна характеристика аналізу фінансового стану підприємства

- Тема 5. Аналіз майна підприємства та джерел його формування
Тема 6. Аналіз ліквідності і платоспроможності підприємства
Тема 7. Аналіз фінансової стійкості підприємства
Тема 8. Аналіз ділової активності підприємства
Тема 9. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства
Тема 10. Діагностика ймовірності банкрутства підприємства
Тема 11. Загальне оцінювання і прогнозування фінансового стану підприємства
Тема 12. Аналіз виробництва і реалізації продукції
Тема 13. Аналіз використання персоналу підприємства
Тема 14. Аналіз використання основних засобів підприємства
Тема 15. Аналіз використання матеріальних ресурсів підприємства
Тема 16. Аналіз собівартості продукції

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Основи теорії економічного аналізу					
Тема 1. Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу	7,5	2	0,5	-	5
Тема 2. Метод і методичні прийоми економічного аналізу	7,5	2	0,5	-	5
Тема 3. Види аналізу та його інформаційне забезпечення	9	2	1	-	6
Модульний контроль 1 (МКР №1)	2	-	2	-	-
Разом за змістовим модулем 1	26	6	4	-	16
Змістовий модуль 2. Фінансовий аналіз					
Тема 4. Загальна характеристика аналізу фінансового стану підприємства	11,5	3	0,5	-	8
Тема 5. Аналіз майна підприємства та джерел його формування	7,5	2	0,5	-	5
Тема 6. Аналіз ліквідності і платоспроможності підприємства	7,5	2	0,5	-	5
Тема 7. Аналіз фінансової стійкості підприємства	7,5	2	0,5	-	5
Тема 8. Аналіз ділової активності підприємства	8	2	1	-	5
Тема 9. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	8	2	1	-	5
Тема 10. Діагностика ймовірності банкрутства підприємства	8	2	1	-	5
Тема 11. Загальне оцінювання і прогнозування фінансового стану підприємства	12	3	1	-	8
Модульний контроль 2 (МКР №2)	1	-	1	-	-

Разом за змістовим модулем 2	71	18	7	-	46
Змістовий модуль 3. Управлінський аналіз					
Тема 12. Аналіз виробництва і реалізації продукції	10	2	1	-	7
Тема 13. Аналіз використання персоналу підприємства	10	2	1	-	7
Тема 14. Аналіз використання основних засобів підприємства	10	2	1	-	7
Тема 15. Аналіз використання матеріальних ресурсів підприємства	10	2	1	-	7
Тема 16. Аналіз собівартості продукції	12	2	1	-	9
Модульний контроль 3 (МКР №3)	1	-	1	-	-
Разом за змістовим модулем 3	53	10	6	-	37
Усього годин	150	34	17	-	99

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Семінар – розгорнута бесіда Тема 1. Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу Тема 2. Метод і методичні прийоми економічного аналізу Тема 3. Види аналізу та його інформаційне забезпечення	2
2	Модульна контрольна робота №1	2
3	Семінар запитань і відповідей Тема 4. Загальна характеристика аналізу фінансового стану підприємства Тема 5. Аналіз майна підприємства та джерел його формування Тема 6. Аналіз ліквідності і платоспроможності підприємства Тема 7. Аналіз фінансової стійкості підприємства	2
4	Семінар запитань і відповідей Тема 8. Аналіз ділової активності підприємства Тема 9. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	2
5	Семінар запитань і відповідей Тема 10. Діагностика ймовірності банкрутства підприємства Тема 11. Загальне оцінювання і прогнозування фінансового стану підприємства	2
6	Модульна контрольна робота №2	1
7	Семінар запитань і відповідей Тема 12. Аналіз виробництва і реалізації продукції Тема 13. Аналіз використання персоналу підприємства	2
8	Семінар запитань і відповідей Тема 14. Аналіз використання основних засобів підприємства Тема 15. Аналіз використання матеріальних ресурсів підприємства	2
9	Семінар запитань і відповідей Тема 16. Аналіз собівартості продукції Модульна контрольна робота №3	2
Всього		17

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд навчальної, наукової і періодичної літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Добір статистичної інформації щодо економічного розвитку підприємства – суб'єкта аналітичного дослідження.
4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема семінарських занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Загальні засади бізнес-планування			
Семінар – розгорнута бесіда Тема 1. Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу Тема 2. Метод і методичні прийоми економічного аналізу Тема 3. Види аналізу та його інформаційне забезпечення	16	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на семінарському занятті. Джерела [7-9; 24-26]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту. 4. Домашнє розв'язання задач. 5. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати розв'язання задач, презентація доповіді
Разом змістовий модуль 1	16		
Змістовий модуль 2. Технологія розробки, обґрунтування, презентації та експертизи бізнес-плану			
Семінар запитань і відповідей Тема 4. Загальна характеристика аналізу фінансового стану підприємства Тема 5. Аналіз майна підприємства та джерел його формування Тема 6. Аналіз ліквідності і платоспроможності підприємства Тема 7. Аналіз фінансової стійкості підприємства	23	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на семінарському занятті. Джерело [2-4;7;9;11-12; 14; 16; 18-19;22;23]. 2. Самотестування. 3. Домашнє розв'язання задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати розв'язання задач
Семінар запитань і відповідей Тема 8. Аналіз ділової активності підприємства Тема 9. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на семінарському занятті. Джерело [2-4;7;9;11;14; 21]. 2. Самотестування. 3. Домашнє розв'язання задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати розв'язання задач
Семінар запитань і відповідей Тема 10. Діагностика ймовірності банкрутства підприємства Тема 11. Загальне оцінювання і прогнозування фінансового стану підприємства	13	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на семінарському занятті. Джерело [2-4;6;9;11;28]. 2. Самотестування. 3. Домашнє розв'язання задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати розв'язання задач
Разом змістовий модуль 2	46		

Змістовий модуль 3. Управлінський аналіз			
Семінар запитань і відповідей Тема 12. Аналіз виробництва і реалізації продукції Тема 13. Аналіз використання персоналу підприємства	14	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті Джерело [2;3;9;10;12-13; 16; 18; 25;27]. 2. Самотестування. 3. Домашнє розв'язання задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати розв'язання задач
Семінар запитань і відповідей Тема 14. Аналіз використання основних засобів підприємства Тема 15. Аналіз використання матеріальних ресурсів підприємства	14	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті Джерело [2;3;4;9; 17-18; 20;22;25]. 2. Самотестування. 3. Домашнє розв'язання задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати розв'язання задач
Семінар запитань і відповідей Тема 16. Аналіз собівартості продукції	9	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті Джерело [2;3;9;16;17;19;25;27]. 2. Самотестування. 3. Домашнє розв'язання задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати розв'язання задач
Разом змістовий модуль 3	37		
Разом	99		

7. Матриця зв'язку між дисципліною/ змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності											
	Загальні					Предметно-спеціальні						
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	
1. Знання предмету, об'єкту і завдань економічного аналізу, його видів та інформаційного забезпечення							+					
2. Розуміння загальних методів і методичних прийомів економічного аналізу								+				
3. Розуміння методик фінансового аналізу							+					
4. Уміння аналізувати майно (капітал) підприємства, його ліквідність і платоспроможність, фінансову стійкість і ділову активність підприємства, його ліквідність і платоспроможність, фінансову стійкість і ділову активність											+	
5. Уміння проводити аналіз фінансових результатів діяльності підприємства, здійснювати діагностику ймовірності його банкрутства								+				
6. Уміння проводити загальне оцінювання і прогнозувати фінансовий стан підприємства												+
7. Розуміння методик управлінського аналізу									+			
8. Уміння проводити діагностику виробництва і реалізації продукції підприємства, використання його економічних ресурсів і витратності діяльності								+				
9. Уміння виявляти резерви діяльності підприємства та визначати умови їх використання									+			

8. Методи викладання

Лекції, семінарські (практичні) заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, аналітичних довідок).

9. Методи оцінювання

Поточне оцінювання на семінарських (практичних) заняттях, усні презентації, контрольні модульні роботи, екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: впродовж семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	Індиві- дуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	+					
Тема 2	+	2	1			3
Тема 3	+			1		1
Разом змістовий модуль 1	+	2	1	1	5	9
Змістовий модуль 2						
Тема 4	+					
Тема 5	+	2	1			3
Тема 6	+	2	1			3
Тема 7	+	2	1			3
Тема 8	+	2	1			3
Тема 9	+	2	1			3
Тема 10	+	2	1			3
Тема 11	+	2	1			3
Разом змістовий модуль 2	+	14	7		5	26
Змістовий модуль 3						
Тема 12	+	2				2
Тема 13	+	2				2
Тема 14	+	2				2
Тема 15	+	2				2
Тема 16	+	2				2
Разом змістовий модуль 3	+	10			5	15
Разом						50

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами заліку та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання

загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Комплекти індивідуальних завдань (міні-кейсів).
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV : станом на 25.06.2016р. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 р. № 2755-VI : станом на 01.06.2016р. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999р. № 996-XIV: станом на 25.06.2016р. [Електронний ресурс] // <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку : Накази Міністерства фінансів України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
5. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності : Наказ Міністерства фінансів України від 28 березня 2013 р. №433 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
6. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства : Наказ Міністерства економіки України від 19 січня 2006р. № 14 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://search.ligazakon.ua>.
7. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності : Наказ Міністерства фінансів України від 11 квітня 2013 р. №476 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
8. Волошина С.В. Економічний аналіз: конспект лекцій / С.В. Волошина; ДонНУЕТ. – Кривий Ріг, 2016. – 79 с.
9. Баканов М. И. Теория экономического анализа : учебн. / М.М. Баканов, А.Д. Шеремет. - [4-е изд. доп. и перераб.] - М.: Финансы и статистика, 2002. - 416с.
10. Волошина С.В. Економічний аналіз: навч. - метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / С.В. Волошина. - Кривий Ріг: КЕІ КНУ, 2015. - 234 с.
11. Грабовецький Б.Є. Економічний аналіз: [навч. посіб.] / Б.Є. Грабовецький. - К.: Центр учбової літератури, 2009. – 256 с.
12. Гудзевич О.І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства: навч. посіб. / О.І. Гудзевич. - К.:

- Кондор, 2004. - 180 с.
13. Економічний аналіз: навч. посіб. / [М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбаток та ін.] ; за ред. М.Г. Чумаченка. – [вид. 2-ге, перероб. і доп.] – К.: КНЕУ, 2003. – 556 с.
 14. Економічний аналіз : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] ; за ред. Ф.Ф. Бутинця. - Житомир: ПП Рута, 2003. - 680 с.
 15. Кіндрацька Г.І. Економічний аналіз : підруч. / Кіндрацька Г.І., Білик М.С., Загородній А.Г. ; за ред. проф. А.Г. Загороднього. – [вид. 3-тє, перероб. і доп.]. – К. : Знання, 2008.- 487 с.
 16. Косова Т.Д. Організація і методика економічного аналізу: навч. посіб. / Т.Д. Косова, П.М. Сухарев, Л.О. Ващенко та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 528 с.
 17. Любушин Л.П. Экономический анализ: учеб. пособ. / Л.П. Любушин. – [2-е изд., перер. и доп.] - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2007. - 433 с.
 18. Мец В.О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства: навч. посіб. / В.О. Мец. - К.: Вища школа, 2003. - 278 с.
 19. Мних Є.В. Економічний аналіз: підруч. / Є.В. Мних. – [2-е вид., перер. і доп.] - К.: Центр навчальної літератури, 2005. - 472 с.
 20. Мочаліна З.М. Економічний аналіз (модульний варіант): навч. посіб. / З.М. Мочаліна, В.Т. Плакіда, А.Є. Ачкасов. – Харків: ХНАМГ, 2007. – 408 с.
 21. Мошенський С.З. Економічний аналіз: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / С.З. Мошенський, О.В. Олійник ; за ред. Ф.Ф. Бутинця. - [2-ге вид., доп. і перероб.] – Житомир: ПП «Рута», 2007. – 704 с.

Допоміжна

22. Андрєєва Г.І. Економічний аналіз: навч.-метод. посіб. / Г.І. Андрєєва. – К.: Знання, 2008. – 263 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
23. Болюх М.А. Збірник задач з курсу «Економічний аналіз»: [навч. посіб.] / М.А. Болюх, М.І. Горбаток. – К.: КНЕУ, 2002. – 232 с.
24. Голов С.Ф. Управленческий бухгалтерский учет / С.Ф. Голов. – К.: «Скарби», 1998. – 384 с.
25. Івахненко В.М. Курс економічного аналізу: навч.-метод. посіб. для сам. вивч. дисц. / В.М. Івахненко. – К. : Знання прес, 2000. – 263 с.
26. Кармазін В.А. Економічний аналіз: Практикум / В.А. Кармазін. – К.: Знання, 2007. – 255 с.
27. Мец В.О. Економічний аналіз (збірник практичних завдань і тестів за даними П(С)БО: [навч. посіб.] / В.О. Мец. – К.: КНЕУ, 2001. – 236 с.
28. Ришар Ж. Аудит и анализ хозяйственной деятельности предприятия / Международная организация труда / Жак Ришар ; пер. с франц. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1997. – 375 с.
29. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз: Практикум: навч. посіб. / Н.В. Тарасенко. — Львів: «Новий Світ — 2000», 2006. - 280 с.
30. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік: підруч. / Н.М. Ткаченко.

- [3-тє вид., доп. і перероб.] – К.: Алерта, 2008. – 926 с.
31. Хеддервик К. Финансово-экономический анализ деятельности предприятий / Международная организация труда / Карл Хеддервик ; пер. с англ. – М.: Финансы и статистика, 1996. – 192 с.
 32. Хомин П.Я. Звітність підприємств: навч. посіб. / П.Я. Хомин, Г.П. Журавель. – К.: ВД «Професіонал», 2006. – 656 с.
 33. Офіційний сайт Державного комітету статистики [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
 33. Державна система розкриття інформації про емітенти цінних паперів [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.smida.gov.ua/emitents>
 34. База даних компаній України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.kompass.ua>
 35. Портал української промисловості [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.minprom.com.ua>
 36. Гірничо-металургійний комплекс України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.ugmk.info>
 37. База даних металургійної промисловості України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.prometal.com.ua>
 38. База даних про акціонерні товариства України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.istock.com.ua>
 39. Звіти емітентів цінних паперів України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.tables.finance.com.ua>
 40. Звіти емітентів цінних паперів на сайті Державної комісії з цінних паперів і фондовому ринку [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.edssmsc.gov.ua>

Інформаційні ресурси

41. Офіційний сайт Державного комітету статистики [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
42. Державна система розкриття інформації про емітенти цінних паперів [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.smida.gov.ua/emitents>
43. База даних компаній України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.kompass.ua>
44. Портал української промисловості [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.minprom.com.ua>
45. Гірничо-металургійний комплекс України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.ugmk.info>
46. База даних металургійної промисловості України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.prometal.com.ua>
47. База даних про акціонерні товариства України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.istock.com.ua>
48. віти емітентів цінних паперів України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.tables.finance.com.ua>

49. Звіти емітентів цінних паперів на сайті Державної комісії з цінних паперів і фондовому ринку [Електронний ресурс] // Режим доступу:
<http://www.eds.ssmc.gov.ua>